

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Ракурс української реальності: між екзотикою та дегуманізацією. – Вікторія Климчук-Длугач](#)

[Довженко був одним із тих, хто насправді вірив в ідеї радянської влади, – очільниця Довженко-Центру Гончарук. – Мирослава Барчук](#)

[«Має тримати в руках нобелівський диплом, а не гвинтівку»: Тімоті Снайдер відреагував на рішення Жадана служити](#)

[Ukrainian/Russian Party: Потап дав концерт у клубі в Німеччині, де постійно виступають росіяни. – «Музвар»](#)

[«Категорично не згоден»: Сергій Шефір прокоментував заяви брата про прагнення «дружити з росією». – «Радіо Свобода»](#)

[Дайджест культурних подій \(з 8 по 14 квітня\). – Софія Богуславець](#)

Вшанування пам'яті

[У Харкові проведуть відкриття виставки фотографій Максима «Далі» Кривцова. – Анастасія Ампілогова](#)

[Повне зібрання творів загиблого воїна та письменника Олександра Меньшова – відтепер у бібліотеці Музею Майдану. – Олена Ярема](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Дезінформація в інтернеті: як Україні працювати з платформами-гігантами. – Юлія Лавришин](#)

[Декодування проросійських інформаційних стратегій у Центрально-Східній Європі: січень 2024-го](#)

[«Жодного євро українським нацистам». Якими темами маніпулювала пропаганда у Східній Європі у грудні 2023-го](#)

[росія активізувала інформаційні операції, щоб змусити Захід «стриматися» та підштовхнути Україну до переговорів, – ISW. – Роман Мельник](#)

[Конгресмен США Майкл Маккол вважає, що російська пропаганда «інфікувала» Республіканську партію. – Валерія Буняк](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Катерининську площу в Одесі вже скоро можуть перейменувати. – Олексій](#)

[І Гоголь, і Піддубний, і Корольов, і багато інших – це і є наші «ракетки». Їх не можна віддавати московитам. – Сашко Лірник](#)

[Чому варто читати Булгакова. – Олексій Панич](#)

Благодійність. Меценатство

[На які збори пропонують задонатити діячі культури. – Олеся Бойко](#)

[Музею в Ужгороді подарували макет декорації до вистави про життя Августина Волошина](#)

Театр

[У Львові читанням п'єси «Параскева» стартував IV Фестиваль сучасної драми. – Андріана Стахів](#)

[У Києві відновлює роботу недержавний театр «Терра Інкогніта» із Маріуполя. – Таня Матяш](#)

[Нищук анонсував, що квитки в театр можна буде купувати через «Дію». – «Київ 24»](#)

[Театр Франка застерігає глядачів про фейкові вистави «Конотопської відьми». – Олег Челяк](#)

Музика

[«Прикарпаття в Голлівуді»: українська композиторка Марія Яремак прославилася на весь світ. – Тетяна Нижник](#)

[«Опля! Опля! Смажена картопля!» – релізи тижня від Артилерії. – Юлія Ткачук](#)

[«Німіють пальці в кулаках, мабуть, мене з'їдає втома»: слухаємо релізи першого тижня квітня. – Марічка Максимець](#)

[Нідерландський гурт Within Temptation випустив спільну пісню з українцем Alex Yarmak](#)

[«Бабусині краші», постіронія та молода Ірина Білик: як українська музика ностальгує за 70-ми і 90-ми. – Юлія Ткачук](#)

Візуальні мистецтва

[У колишньому будинку Алена Делона в Парижі відкрили виставку українського мистецтва](#)

[Добро перемаже. Роботи, врятовані феміністичною ЛГБТ-організацією, показують у Софії Київській. – Ольга Дуденко](#)

[ВІКТОР СИДОРЕНКО ПРО «ЧОРНУ ЗЕМЛЮ» ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ. – Андрій Сігунцов](#)

[Традиційний левкас в сучасних інтерпретаціях: у луцькій Галереї мистецтв відкрили виставку «Український ґрунт». – Маша Пилипчук](#)

[«Розмова двох»: у Рівному презентували виставку Валентини Шустової та Ірини Тищук](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Кіноіндустрія обговорила, як нам облаштувати галузь. Спойлер – ніяк. – Госсіп Галя](#)

[Фільм «Сонце, що сходить» української режисерки визнали найкращою документалкою на кінофестивалі в Манчестері](#)

[Команда The Kyiv Independent здобула нагороду IRE за фільм-розслідування «Діти для путіна». – Валерія Буняк](#)

[Чому варто відвідати Тиждень австрійського кіно? – Яна Ільків](#)

[Українські фільми та міжнародний конкурс: організатори фестивалю SUNNY BUNNY представили програму](#)

[Фільм, на який не хочуть іти, але який треба дивитися. Як знімали перший в Україні скринлайф. – Олексій Морозов](#)

[Фільм «Цензорка», знятий спільно з Україною, вийшов на онлайн-платформах. – Катерина Мельник](#)

[Команда Knife!Films зняла документальний серіал «Епізоди. Історії незалежної України»](#)

[«Ми, наші улюбленці та війна»: фільм про найбільшу в історії евакуацію тварин. – Дмитро Десятерик](#)

[«20 днів у Маріуполі» – більше, ніж кіно. – Юрій Луканов](#)

Просвітництво

[Україна та сорок її батьків. – Марія Спалек](#)

Література. Книговидання

[Україна вперше бере участь у Брюссельській книжковій виставці з національним стендом](#)

[«Не лише через війну». Україна вперше на книжковому форумі у Брюсселі. – Олена Абрамович](#)

[На Болонському ярмарку дитячої книги 2024 Україну представлятимуть 20 видавництв. – Віра Крайня](#)

[Перекладацькі тренди: японська завойовує ринок Великої Британії. – Ольга Муха](#)

[Книжка Асеєва виходить у чеському видавництві](#)

[ЯК ПЕРЕБУВАТИ У ДВОХ МІСЦЯХ ВОДНОЧАС. – Юліана Лесняк](#)

[«От, пуста мова любові, що торгується із надією». – Анфіса Дорошенко](#)

[Видавництво Rabulum закривається й оголосило розпродаж. – Поліна Горлач](#)

[Видавництво «Біла Сова» вилучило з продажу книжки, проілюстровані художницею, яка працює з росіянами. – Ольга Чорна](#)

Музейна справа

[Презентували альбом про шедеври Скарбниці Національного музею історії України](#)

[Шляхами Івана Мазепи: в Києво-Печерській лаврі запустили новий маршрут. – Олексій](#)

[Музей Ханенків оголошує набір на креативні майстерні для підлітків. – Ірина Яковенко](#)

[Старовинна ікона «Іоан Воїн» зберігатиметься у музейній колекції Херсонського художнього музею](#)

[Усе починається з приватних колекцій: у Рівному відкрили виставку на честь 10-річчя Музею фотографії. – Катерина Ношкалюк](#)

Охорона культурної спадщини

[Історичний центр Нової Каховки отримав статус пам'ятки містобудування та монументального мистецтва національного значення. – Олексій Косенко](#)

[Забудовник подав документацію до ДОКС про відсутність цінності садиби Маліна. – Катерина Мельник](#)

[На Андріївському узвозі в Києві на місці історичної садиби Тарнавського споруджують новобудову](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Майже в половині громад не виділяють кошти на закупівлю книг для бібліотек протягом двох років. – Катерина Мельник](#)

Культура національних меншин. Закордонні українці

[8 квітня відзначають Міжнародний день ромів. – Олег Челяк](#)

[Книжка про Україну стала найкращим перекладним нонфікшном у Литві](#)

[Українець Євгеній Тімохін створить номер для Азербайджану на Євробаченні-2024](#)

Загальні питання

Ракурс української реальності: між екзотикою та дегуманізацією. – Вікторія Климчук-Длугач

«Є відоме фото Є. Малолетки після російської атаки на пологовий у Маріуполі у березні 2022 року. На ньому вагітну на останньому місяці жінку тримають на ношах на фоні зруйнованої лікарні. За кілька годин вона, на жаль, померла. Очі лівової частки світу були прикуті до цієї світлини. Вона отримала більш ніж заслужені нагороди та навіть стала фотографією року у конкурсі World Press Photo. Світлина повна живого пронизливого болю. Дивитись на це – емоційний аналог ходіння по битому склу босоніж. Втім, чи багато людей звертає увагу на ракурс, з якого вона зроблена? Зрештою, я також не думала у цьому контексті, аж поки М. Лаюк на лекції „Як написати воєнний репортаж” не зауважив на ньому. Виявляється, що це фото (зрештою, як і будь-яке) можна було б зробити з іншого ракурсу. На ньому страшні травми жінки були б ще більш видимими та шокуючими. Втім, подекують, що більше на зображенні з пораненими чи загиблими „натуралізму самого життя”, то меншою є ймовірність, що його візьмуть світові медіа. Вони ж бо бояться стати для своїх читачів тим самим, проклятим у цифровому світі, „потенційно неприйнятним контентом”. Хтозна, якби фотограф подав ще більш жаске фото з іншого ракурсу – його могли б не опублікувати взагалі і світ ніколи б не дізнався про страшну історію загибелі саме цієї жінки. Так само для іноземних медіа накрите простирадлом фото мертвої дитини – прийнятне та сильне, а от просто частини тіла дитини після знищення російською міною – ні. Отож, ракурс – критично важливий. Особливо тоді, коли у фокусі світлини в будь-який момент можемо опинитися ми, люди в Україні. Зараз іноземні медіа комунікують нашу країну через призму війни і всього, що відбувається навколо неї: лінія фронту, волонтери, поранені в госпіталях, обстріляна цивільна інфраструктура, „стендап під час війни”, „мода під час війни”, діти у війні, тварини у війні... А з якої перспективи світ бачив нас у культурних продуктах чи бодай у фотомистецтві раніше? Не у 90-ті, коли Захід ще оговтувався від потрясіння розпадом СРСР та заледве знав назву нашої країни, не кажучи вже про її розташування; не під час Помаранчевої Революції та Революції Гідності, а в умовне міжвоєнтя 2014–2022 років? Коли айфони проникли у кожне українське село, відкрилися кав'ярні третьої хвилі, весь базовий набір документів в Україні перейшов до смартфонів, а безвіз дав можливість випити ту банальну каву у Відні та поїсти хрестоматійний круасан у Парижі за помірні кошти. Коли для молоді мрія стати ІТ-вцем замінила мрію стати контрабандистом на якомусь із західних кордонів? Якщо Україна того часу і бувала колись видимою на культурній мапі світу у візуальних матеріалах та свідомості вестернерів, то як? Ті поодинокі митці, котрі приїжджали знімати Україну в міжвоєнтя, робили це переважно з ракурсу залишків її радянського минулого: сірі панельки, бетонний бруталізм, неодмінно базари або кіоски біля метро, мости та під мостами й, безумовно, місто Прип'ять. Достатньо лише подивитися кліпи Pink Floyd та Coldplay. Депресивна пострадянська естетика Східної Європи. Вічні 90-ті. Зрештою, такий образ стара Європа та Америка приписали не лише нам, а й

усім державам, що були окуповані советами. Можна зрозуміти іноземців, які знімали нашу країну лише з такого ракурсу – вони полювали за екзотикою, відмінностями, таким, чого у них немає. Бо ж навіщо фіксувати те, що хтось у Дніпрі, Києві чи Луцьку їсть макарун та п'є фільтр? Таке вони і в будь-якому містечку Європи побачать. Зовсім інша справа – старі напівзакинуті монументальні зразки радянської архітектури та бриоголовий хлопчина в адідасі, який набиває м'яч на закинутому футбольному полі – оце справжня екзотика. Українські ж митці-фотографи, особливо навколо індустрії моди, всіляко несвідомо підживлювали це стереотипне бачення. Рідкісна виставка за кордоном обходилася без зображення хрущовок, використання кітчевої радянської символіки, як-от: бюст якогось Леніна, килима на стіні, банки з огірками, старезних авто, іржавих велосипедів, сільського будинку культури, гастронома під назвою „Гастроном”, картатої базарної сумки, манекена з ринку, закинутого заводу, і звісно ж – залізниці. До того ж це ніколи не Інтерсіті. Квінтесенцією подібного є знімки фотографки Julie Poly з фотокниги „Укрзалізниця” 2018 року, де вбрані у леопардове та неонове дівчата з картатими базарними сумками їдять курку-гриль руками у потязі. Як написав американський Vogue про ці фото, фотографка „glamorized provincial 90s motifs”. У цілому, так можна сказати про більшість фоторобіт українців, які досягають рівнів глянців, журналів про мистецтво та виставок за кордоном. Подібне було і з кіномистецтвом – що депресивніше показана Україна, то вищі нагороди могли отримати фільми. Українські митці та фотографи вдало продавали назовні цю естетику, навіть коли поміщали на її тло моделей у Chanel, Balenciaga та Louis Vuitton. Настільки вдало, що у західному маскульті та моді виникла невидима стіна між „цивілізованим світом” та „вайбом Східної Європи в Україні”. Хоч у реальності Україна йшла абсолютно у ногу з часом. Не у тім річ, що немає місць в Україні з естетикою 90-х – вони є. Річ у тім, що їм надавали набагато більшої уваги у візуальному продукті. На нас почали дивитися виключно з цього ракурсу. Якби замість того, щоб у левовій частці фільмів показувати образ Нью-Йорка не таким, як у серіалі „Секс і Місто”, а транслиували винятково картинки з гетто та кримінальних районів, то зрештою весь світ думав би, що Нью-Йорк саме такий. Для України за кордоном не було альтернативної картинки у культурному продукті, і тому вона стала заручницею образу вічної естетики 90-х, який раз по раз прокручували, як стару платівку з неактуальною музикою. Ми перетворилися на вічне ретро. Річ у тім, що західна публіка через цю маргіналізацію українського тла, маргіналізувала нас самих. Бо у їхньому світі ми не люди, які вранці п'ють каву з круасанами чи біжать на пробіжку, слухаючи ASAP Rocky в навушниках, а ті, хто катаються у вічному плацкарті в леопардових лосинах та з синіми тіннями на повіках під „Russian Girls”. Можна зважитися на думку, що подібні культурні продукти нас дегуманізували для західного світу. Це зробило українців для них „інакшими”, а отже – незрозумілими. Особливо болючо-показовим це стало на момент початку повномасштабної війни росії проти України. Стереотипи про життя та побут сучасних українців почали розбиватися, коли українські біженці наводнили стару Європу. З подивом для себе вестернери виявили, що українок

не здивуєш пральною машиною вдома, бо вона вже давно у кожній міській квартирі та навіть у сільських хатах. На побутовому умоглядному рівні відбулося зіткнення української реальності та уявлень про неї з боку мешканців Європи. Є велетенська прірва між двома картинками світу. На одному боці „в якійсь пострадянській країні, де що не рік, то революція, почалася війна і ці всі неосвічені люди, котрі живуть у норах сірих панельок, страждають від обстрілів”, а на іншому – „такі самі люди, як ми, які п’ють лате на кокосовому, дивляться Нетфлікс та взувають Yeezy, прокинулися сьогодні від вибухів і змушені були сидіти всю ніч у холодному паркінгу”. Певно що, других західній аудиторії зрозуміти легше. Зрештою, ми опинилися у ситуації, коли від розуміння залежить ні більше, ні менше, ніж наше виживання, адже саме емпатія до українців як до „таких самих людей” конвертується у зброю на мільярди доларів, що допомагає нам захищатися. Зрозумілість забезпечує підтримку. Перед тими, хто адвокатує допомогу для України за кордоном, одним з викликів стало пояснити те, хто ми такі і чому ми „такі самі люди”. Зрештою, повертаючись до іншої лекції під час „Прописів”, О. Михед казав, що оце тільки зараз західний світ починає накладати цю ситуацію [війну] на себе. Можливо, це трапляється не лише через постійні погрози путіна, а й через усвідомлення, що їх зі сучасними українцями не так і багато відрізняє... Зрештою, вся справа завжди в ракурсі». Джерело:

<https://sensormedia.com.ua/essays/rakurs-ukrainskoi-realnosti-mizh-ekzotykoiu-ta-dehumanizatsiiei/>

Довженко був одним із тих, хто насправді вірив в ідеї радянської влади, – очільниця Довженко-Центру Гончарук. – Мирослава Барчук

Генеральна директорка Довженко-Центру О. Гончарук у спільному проєкті «Еспресо» й Українського ПЕНу «Власні назви» розповіла про те, як боєць УНР зійшов на радянський кінематографічний «олімп», феномен фільмів режисера й письменника О. Довженка, український «Голлівуд» та долю Довженко-Центру. Щодо останнього, вона зазначила: «Ситуація з Центром складна, тому що ми вже кілька місяців не отримуємо державного фінансування. Це дуже позначається на ефективності й вмотивованості щодо роботи. Проте музейники і кіноархівісти – це дуже специфічна категорія людей, які чомусь захищають те, що їм не належить. Ми захищаємо те, що належить країні, і якщо країні власний фільмофонд не потрібен, то в мене тоді питання, за що ми воюємо... Зараз ми вважаємо, що формально немає потреби в тому, щоб фільми передавати в якісь інші інституції. Унормувати діяльність Центру, забезпечити його в тій частині, що стосується сталості, щоб ми могли зберігати життя фільмів у період, коли все zagrożене, – як на мене, це першочергова функція держави. Але оскільки вона не дуже хоче цим займатися, переключившись на індустрію, то кіноархів у їхніх очах виглядає баластом і чимось непотрібним. Захищати це, окрім нас самих і нашого суспільства, немає кому...». Докладніше:

<https://espresso.tv/article-dovzhenko-buv-odnim-iz-tikh-khto-naspravdi-viriv-v-idei-radyanskoi-vladi-ochilnitsya-dovzhenko-tsentru-goncharuk>

«Має тримати в руках нобелівський диплом, а не гвинтівку»: Тімоті Снайдер відреагував на рішення Жадана служити

Американський історик Тімоті Снайдер, який досліджує тоталітаризм та є фахівцем з історії Східної Європи, прокоментував інформацію про те, що С. Жадан планує мобілізуватися до лав бригади НГУ «Хартія». «Мене засмучує те, що відсутність підтримки США дозволяє росії розширювати свою зону терору та ставить під загрозу себе та мільйони українців», – зауважив історик. Він відзначив сміливість рішення Жадана, протиставивши його бездіяльності партнерів. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-mae-trimati-v-rukakh-nobelivskiy-diplom-a-ne-gvintivku-timoti-snyder-vidreaguvav-na-rishennya-zhadana-sluzhiti>

Ukrainian/Russian Party: Потап дав концерт у клубі в Німеччині, де постійно виступають росіяни. – «Музвар»

Український музикант та продюсер О. Потапенко, більш відомий як Потап, який більшу частину часу під час повномасштабної війни перебуває за кордоном, дав перший за понад 2 роки концерт у клубі в Німеччині. У цьому закладі часто виступають російські артисти, а відвідують їхні шоу емігранти та туристи з росії. Концерт Потапа також був у форматі Ukrainian/Russian Party. У такий спосіб музикант і далі створює спільний з рф культурний простір та транслює за кордоном наративи російської пропаганди про близькість культур і народів України та росії. За інформацією видання, разом з учасником гурту MOZGI Dred, ді-джеєм та солісткою Потап виконав російськомовну солянку хітів з усіх гуртів, до яких був дотичним – „Потап и Настя”, „Время и Стекло”, MOZGI. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-ukrainianrussian-party-potap-dav-kontsert-u-klubi-v-nimechchini-de-postiyno-vistupayut-rosiyani>

«Категорично не згоден»: Сергій Шефір прокоментував заяви брата про прагнення «дружити з росією». – «Радіо Свобода»

Колишній перший помічник В. Зеленського і співзасновник «Кварталу 95» С. Шефір відреагував на заяви свого брата Б. Шефіра, який «захоплюється російською культурою». «Я категорично не згоден з позицією, яку заявив мій брат в інтерв'ю... росія – країна-агресор і терорист, яка розв'язала війну проти нашої країни. росія і персонально путін повинні понести відповідальність за злочини, скоєні проти українців. Україні потрібен мир. І формула цього миру чітко висловлена В. Зеленським», – сказав С. Шефір. Він пояснив, що народився у Кривому Розі і жив у російськомовному середовищі, але війна стала для нього поворотним моментом. «Я став ще більше шанувати українську мову, а також нашу культуру й історію. Та наш історичний вибір, куди нам йти. Йти тільки до Європейського Союзу і НАТО. Жодних інших альтернатив немає», – додав він. Докладніше:

<https://espreso.tv/suspilstvo-kategorichno-ne-zgoden-sergiy-shefir-prokomentuvav-zayavi-brata-pro-pragnennya-druzhiti-z-rosieyu>

Дайджест культурних подій (з 8 по 14 квітня). – Софія Богуславець
Анонс культурно-мистецьких подій в Україні та онлайн за участі вітчизняних митців. Це: лекції, майстер-класи, кінопокази, хореографічні постановки, виставки тощо. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/event/daydzhest-kulturnykh-podiy-z-8-po-14-kvitnia/>

Вшанування пам'яті

У Харкові проведуть відкриття виставки фотографій Максима «Далі» Кривцова. – Анастасія Ампілогова

В культурному центрі АртAREA 10 квітня відкриється виставка «Я поверну собі своє життя». Вона складатиметься з 24 фоторобіт М. Кривцова, буде доповнена його поезіями, а також у програмі декілька документальних фільмів. Усі роботи, а також листівки з ілюстраціями українських художників і художниць можна буде придбати. Виручені з продажу робіт кошти передадуть на збереження пам'яті про Кривцова. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/04/u-harkovi-provedut-vidkryttya-vystavky-fotografij-maksyma-dali-kryvtsova/>

Повне зібрання творів загиблого воїна та письменника Олександра Меньшова – відтепер у бібліотеці Музею Майдану. – Олена Ярема

До повномасштабного вторгнення О. Меньшов писав у жанрах детективу й альтернативної історії. Його остання книжка, «Я, Фокс та окупація» – щоденник, в якому автор описав життя Херсона та своєї родини під час окупації міста росіянами. 17 листопада 2023 року Меньшов загинув у боях під Кліщівкою на Донеччині. Тепер книгозбірня Музею Майдану отримала всі 5 книжок, які Меньшов устиг видати за життя. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225134/2024-04-05-povne-zibrannya-tvoriv-zagyblogo-voina-ta-pysmennyka-oleksandra-menshova-vidteper-u-bibliotetsi-muzeyu-maydanu/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Дезінформація в інтернеті: як Україні працювати з платформами-гігантами. – Юлія Лавришин

У Києві відбувся III Міжнародний Kyiv Stratcom Forum 2024, де комунікаційники з України, Європи та Америки, а також медійники та посадовці говорили про те, як правильно вибудовувати комунікаційну політику й ефективно боротися з дезінформацією. Окрему увагу під час цього заходу приділили й російській дезінформації та її поширенню в соцмережах. Цьому було присвячено дискусію «Техплатформи як платформа для поширення дезінформації: як протидіяти фейкам і шкідливому інформаційному впливу в умовах війни». Участь у ній взяли співзасновник UA TechEcosystem, партнер оборонного фонду MITS А. Мельник, виконавча директорка Інституту масової інформації О. Романюк, представник Служби безпеки України О. Мельниченко, начальниця управління контролю, аналізу та стратегічного розвитку

Національної ради з питань телебачення і радіомовлення М. Ткачук та начальник відділу моніторингу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Д. Швидченко. Модерував обговорення заступник директора Центру демократії та верховенства права І. Розкладай. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225100/2024-04-05-dezinformatsiya-v-interneti-yak-ukraini-pratsyuvaty-z-platformamy-gigantamy/>

Декодування проросійських інформаційних стратегій у Центрально-Східній Європі: січень 2024-го

Збиття Іл-76, Всесвітній економічний форум у Давосі, вступ Швеції до НАТО, питання мобілізації та міжнародної підтримки України опинилися серед ключових тем, якими маніпулювала російська пропаганда у соціальних платформах Польщі, Словаччини, Чехії, Румунії, Молдови, Болгарії, Угорщини та України. Цей звіт є частиною спільного моніторингу «Детектора медіа» та LetsData в рамках проєкту EU Disinformation Situation Centre. Його ключова задача – проведення аналізу в режимі реального часу з метою всебічного розуміння пропагандистського інформаційного впливу росії, зокрема на Україну, а також на її сусідів – Польщу, Словаччину, Чехію, Румунію, Молдову, Болгарію та Угорщину. У цьому дослідженні визначаються поточні цілі росії у кожній із країн шляхом вивчення тактик, тем і ключових повідомлень, що використовуються в інформаційних кампаніях. Шляхом проведення порівняльного аналізу інформаційного поля в країнах, які потрапили до дослідження, аналітики «Детектора медіа» намагалися виявити закономірності в регіональній стратегії росії, оцінити вплив пропагандистського порядку денного на український інфопростір в умовах повномасштабного вторгнення та запропонувати механізми періодичного моніторингу. На основі таких досліджень із відстеження динаміки та декодування російської інформаційної стратегії, надалі можна буде запропонувати та корегувати заходи для протидії таким стратегіям. У попередніх звітах у рамках проєкту уже було охоплено такі теми як намагання росії маніпулювати геополітичними темами в Східній Європі, підсвітлювалися ксенофобія та популізм проросійських користувачів на різних платформах і в соцмережах. Також було зроблено спробу виявити мережі скоординованого впливу та російських інформаційних операцій у країнах Центрально-Східної Європи. У подальших звітах буде охоплено наступні часові проміжки для моніторингу інформаційного простору у досліджуваних країнах і кілька вразливих для маніпуляцій російською пропагандою тем. Докладніше:

https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/225172/2024-04-08-dekoduvannya-prorosiysskykh-informatsiynykh-strategiy-u-tsentralno-skhidniy-ievropi-sichen-2024-go/

«Жодного євро українським нацистам». Якими темами маніпулювала пропаганда у Східній Європі у грудні 2023-го

Дискредитація міжнародної підтримки України, навіювання безнадійності українського спротиву, євроскептицизм, звинувачення в подвійних стандартах Заходу, зокрема через порівняння дій росії в Україні та

Ізраїлю в Газі були серед ключових тем, якими маніпулювала російська пропаганда у країнах – сусідках України протягом грудня. Було проаналізовано майже 260 тис. публікацій і відео протягом грудня 2023 року в медіапросторі Польщі, Словаччини, Чехії, Румунії, Молдови, Болгарії, Угорщини та України. Докладніше:

https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/225139/2024-04-06-zhodnogo-ievro-ukrainskym-natsystem-yakymy-temamy-manipulyovala-propaganda-u-skhidniy-ievropi-u-grudni-2023-go/

росія активізувала інформаційні операції, щоб змусити Захід «стриматися» та підштовхнути Україну до переговорів, – ISW. – Роман Мельник

росія активізувала інформаційні операції, щоб змусити Захід «самостримуватися» від допомоги Україні та підштовхнути Україну до переговорів на умовах кремля. Про це йдеться в черговому звіті аналітиків Інституту вивчення війни (ISW). Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225106/2024-04-05-rosiya-aktyvizovala-informatsiyni-operatsii-shchob-zmusyty-zakhid-strymatysya-ta-pidshtovkhnuty-ukrainu-do-peregovoriv-isw/>

Конгресмен США Майкл Маккол вважає, що російська пропаганда «інфікувала» Республіканську партію. – Валерія Буняк

Керівник Комітету закордонних справ Палати представників від Республіканської партії Майкл Маккол в інтерв'ю Джулії Іоффе з Ruck News заявив, що російська пропаганда «інфікувала неабияку частину структури» його партії. Про це пише американське видання The Washington Post. Маккол припустив, що цьому сприяли консервативні медіа в США. «Є ще кілька нічних розважальних шоу, які, схоже, крутять, як мені здається, російську пропаганду – і вона майже ідентична [тому, що говорять по російському державному телебаченню] – у нашому ефірі», – сказав Маккол. Окрім цього він згадав «людей, які читають різні видання, присвячені теоріям змови, що просто не відповідають дійсності і фактично моделюють російську пропаганду». На запитання, про яких саме республіканців ідеться, конгресмен натякнув, що це й так «очевидно». Одразу після цього інтерв'ю припинили записувати. Як зауважує The Washington Post, подібну думку висловлював не лише Маккол. «Глухий кут, у який зайшла партія з питання про фінансування України – у поєднанні з нещодавнім просуванням росії Такером Карлсоном та коментарями Трампа, що він не захищатиме союзників по НАТО від москви, – вочевидь, змусив республіканців замислитися про своїх колег і союзників», – резюмувало видання. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/225160/2024-04-07-kongresmen-ssha-maykl-makkol-vvazhaie-shcho-rosiyska-propaganda-infikovala-respublikansku-partiyu/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Катерининську площу в Одесі вже скоро можуть перейменувати. –

Олексій

4 квітня на черговому засіданні міської історико-топонімічної комісії було продовжено обговорення питань перейменування топонімів в Одесі. Зокрема, члени комісії рекомендували перейменувати Катерининську вулицю та Катерининську площу, а також вулицю Жуковського та Буніна. Докладніше:

<https://shotam.info/katerynynsku-ploshchu-v-odesi-vzhe-skoro-mozhut-pereymenuvaty/>

І Гоголь, і Піддубний, і Корольов, і багато інших – це і є наші «ракети». Їх не можна віддавати московитам. – Сашко Лірник

«Стосовно „полювання на відьом” – показового пафосного вигнання з української культури Чайковського і Гоголя. Хто там наступний? „Верной дорогой ідьоте, таваріщі!”. Той самий більшовизм, коли танці на іконах влаштовували та боролися з „буржуазним націоналізмом”. Тільки замість червоної зірки на будьонівку тризуб почепили. А шаблею так само розмахують. Застав дурня Богу молитися – він і лоба поб’є! Віддавайте все, що цінне і вартісне у світі, московитам. І весь світ буде знати про „русскую великую культуру”. А ви зі своїми глечиками й тинами лишайтесь в резервації. Це ж ніби нещодавно московити заявляли у Франції про „Анну Ярославну – русскую княжну”, і фільм Параджанова кіностудії Довженка виставляли на кінофестивалі як „русское кіно”. Вони підгрибають все, „що погано лежить”. І їм глибоко начхати на правду, на відсутність „русского” коріння, чи смисл творчого спадку. Головне, щоб фігура чи подія була знакова і відома... Зараз вони привласнюють нашу історію, нашу культуру. І це є основою для війни та загарбань. Тому й Анна, тому і борець Піддубний, тому і „Тіні забутих предків”, які навіть перейменували на „Огненніє коні”, теж пробують привласнити. Бо їх у світі знають. Але у цих випадках нам вдалося „відбити” своє. Для цього не треба було мільйони євро витратити. Досить було чітко заявити – це наше! Ви не розумієте ціну „культурного продукту”. А московська пропаганда добре розуміє. Недарма туди вкладаються гроші, порівнянні з військовим бюджетом. А ви потім дивуєтесь – „чому союзники не надають нам літаків і ракет”? А як їм давати, коли їхня суспільна думка щиро любить „великую русскую культуру” із відомим і розпіареним Чайковським і Гоголем, за яким у Голлівуді кіно знімають. А ця війна в уяві пересічних європейців і американців – то внутрішні розбірки „єдиного народу”... Всі відомі оркестри виконують і піарять по світу „русській романс «Очі чорніє»”. І всі плещуть і підспівують: яка класна „русская песня”. І в кіно вставляють. І плювати, що то слова українця Гребінки на музику німця Флоріана Германа. Навіть ви не знаєте цього. А що говорити про європейців чи американців? Про „русській борщ” чули? Оце воно. Московити підгрибають під себе все гамузом і гуртом. А ми пінцетиком колупаємося у своїй минувшині, вибираючи крихітні діамантики, а решту масиву викидаємо в смітник. А вони не викидають, а тупо привласнюють. Отак і створюється у світі імідж „широкой русской души”, „великой культури”, „діамантів світової літератури”. І, замість того, щоб заявити: „Це наше!”, ми з легкістю віддаємо свою „культурну зброю”

московитам. Так само як з легкістю віддали ядерні ракети. А зараз пожинаємо наслідки. Не сподіваюся, що мене зрозуміють, бо он старі друзі заявляють: „Як ти можеш? Чайковський і Гоголь – це вороги! Вони «служили імперії» Ату їх!”. І що? Ну, служили. Німцю, який іде дивитися „Лускунчика”, глибоко начхати при якому царю-ампіратору композитор писав цю геніальну музику. Він іде на балет „російського композитора”, і плескає в долоні. А наші „необільшовики” підтакують: „Так! російського! Не українського!”. Замість заявити: „Це наше!”. І це не коштує мільйони... Так от — і Чайковський, і Гоголь, і Піддубний, і Корольов, і багато інших – це і є наші „ракети”, які не можна віддавати московитам. Бо дія їхня не менш потужна, ніж у реальних ядерних. Наприклад, заява президента чи мінкульту, що Чайковський – наш, не коштує ні копійки, а от ефект дасть не гірший, ніж десять безпекових форумів. І піар України у світі. Нехай зміна суспільної думки невелика, нехай один відсоток, але тут, як в анекдоті про розпіреного Достоевського, „зарубил бабку проценціцу – десять копеек всево. Зато десять бабушек – уже рубль!”». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-i-gogol-i-piddubniy-i-korolov-i-bagato-inshikh-tse-i-e-nashi-raketi-ikh-ne-mozhna-viddavati-moskovitam>

Чому варто читати Булгакова. – Олексій Панич

Автор, філософ, член Українського центру Міжнародного ПЕН-клубу, зазначає: «1. Чи був Булгаков українофобом? Так, безумовно. Хоча Київ по своєму любив. Але – російський Київ. Український щиро ненавидів. 2. Чи є це підставою закрити музей на Андріївському і знести там пам'ятник Булгакову? Ні, не є. Бо це таки наша історія, в якій можна знайти чимало повчального і для нашого сьогодення – такого, що варто знати і киянам, і „гостям столиці”, у тому числі з-за меж України. Інша річ, що у цьому музеї має знайтися місце для розповіді й про В. Листовничого, і про українофобство Булгакова. 3. Чи корисно українцям читати Булгакова? Так, корисно. Бо він, буди українофобом, водночас дуже дошкульно описував багато рис радянської культури, яких ми й сьогодні ще позбавилися далеко не повністю. Тому низка описів і персонажів Булгакова – це, хай як сумно казати, про наше з вами українське сьогодення. А відповідна читанка – вельми корисне щеплення від совка, який і досі з нами. Наприклад, наші „творчі спілки”, успадковані від радянської доби – це той самий багатолікий „МАССОЛИТ”, який ще й зараз отримує, бозна за що, фінансування від української держави. Тому для мене була особлива іронія в тому, що українська „спілка письменників” в якийсь момент раптом зажадала... закриття того ж таки музею на Андріївському». Джерело:

<https://espresso.tv/poglyad-chomu-varto-chitati-bulgakova>

Благодійність. Меценатство

На які збори пропонують задонатити діячі культури. – Олеся Бойко

Літературознавець С. Квіт закликає задонатити на антидронові РЕБ куполи для військових 110 бригади; культурна менеджерка Л. Фіть – на комплект для FPV екіпажу; медіаменеджерка М. Клімчук – на збір-помсту за

полеглого військовослужбовця «Міроша»; видавчиня, редакторка І. Ніколайчук – на нові вікна для шпиталю; редакторка О. Рибка – на збір письменника С. Жадана на будівництво молодіжного освітнього простору в селищі Високому під Харковом; військовослужбовиця, письменниця В. «Нава» Суботіна – на артилерію для «Азову»; поет М. Жаржайло – на роботу екіпажу реанімаційного автобуса «Австрійка» добровольчого медбатальйону «Госпітальєри»; культурна журналістка О. Котубей-Геруцька – на потреби ССО; військовий, волонтер, письменник Є. Лір закликає долучитися до збору волонтерки Марини Б. на з DJI Mavic 3T для 93 ОМБр, 10 FPV-дронів «Джміль» для 118 ОМБр та наземну станцію Partyphone by TORO для 54 ОРБ. Докладніше:

<https://chytomo.com/na-iaki-zbory-proponuiut-zadonatyty-diiachi-kultury/>

Музею в Ужгороді подарували макет декорації до вистави про життя Августина Волошина

На Закарпатті триває рік А. Волошина, президента Карпатської України. Днями наукові співробітники відділу новітньої історії та меморіальної кімнати-музею А. Волошина та відділу історії та краєзнавства Закарпатського краєзнавчого музею імені Тиводара Легоцького зустрілися з відомою театральною художницею, заслуженою діячкою мистецтв України Е. Зайцевою. Знаючи про перебудову й оновлення експозицій «Карпатська Україна», «Меморіальна кімната-музей Августина Волошина» до 85-річчя Карпатської України та 150-річчя від дня народження президента Карпатської України, художниця подарувала музейникам авторський макет декорації до вистави «Судний час» І. Козака, ескізи костюмів до цього спектаклю, афіші та запрошення. Постановку вистави «Судний час» за п'єсою місцевого драматурга було здійснено в Закарпатському обласному державному українському музично-драматичному театрі ім. братів Шерегіїв народним артистом України А. Філіпповим у 2009 році, коли відзначали 70-річчя Карпатської України. Це була перша спроба розповісти правду про самовідданого борця за незалежність України з театральної сцени. Виставу присвячено останнім дням життя Президента Карпатської України, Героя України А. Волошина в катівні Лефортовської тюрми в Москві. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/694152-muzeyu-v-uzhgorodi-podarovali-maket-dekoratsii-do-vistavi-pro-zhittya-avgustina-voloshina>

Театр

У Львові читанням п'єси «Параскева» стартував IV Фестиваль сучасної драми. – Андріана Стахів

У Львові триває IV Фестиваль сучасної драми, який розпочався із читання п'єси «Параскева» авторства драматургині О. Мацюпи, яку було створено під час IV Лабораторії драматургії НСТДУ із найактуальнішою темою сьогодні «Як писати про війну». Докладніше про твір:

<https://zahid.espresso.tv/kultura-u-lvovi-chitanniam-pesi-paraskeva-startuvav-iv-festival-suchasnoi-drami>

У Києві відновлює роботу недержавний театр «Терра Інкогніта» із

Маріуполя. – Таня Матяш

У Києві відроджується перший недержавний театр Донеччини «Терра Інкогніта» з Маріуполя. Художнього керівника закладу А. Левченка та його родину минулого року вивезли з окупації. Про це повідомляє команда Центру прав людини ZMINA, яка допомагала з евакуацією. Перша вистава театру – «Світло в кінці тунелю» за п'єсою Неди Нежданої – відбулася вже 6 та 7 квітня у Києві в Центрі Леся Курбаса. Саме ця п'єса мала бути представлена 25 лютого 2022 року у Маріупольському драматичному театрі, де Левченко був головним режисером. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/04/05/607041_u_kiievi_vidnovlyuie_robotu.html

Нищук анонсував, що квитки в театр можна буде купувати через «Дію».
– «Київ 24»

Генеральний директор та художній керівник Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка Є. Нищук заявив, що має ідею реалізувати продаж квитків у театр через застосунок «Дія» і вже веде перемовини з віцепрем'єр-міністром М. Федоровим і з Міністерством цифрової трансформації з цього приводу. Нищук уточнює, що це дозволить глядачам купувати квитки онлайн без черг. Він сподівається, що нову систему буде впроваджено найближчим часом. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-nishchuk-anonsuvav-shcho-kvitki-v-teatr-mozhna-bude-kupuvati-cherez-diyu>

Театр Франка застерігає глядачів про фейкові вистави «Конотопської відьми». – Олег Челяк

Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка 4 квітня заявив про фейкові гастролі «Конотопської відьми» та застерігає поціновувачів своєї вистави бути уважними до оголошень. Комунікаційники закладу повідомили про численні афіші, які розміщені в різних містах. Фейкові афіші запрошують відвідати виставу в Одесі, Червонограді, Львові та навіть у Веселинівському центрі культури та дозвілля. Усі ці вистави ілюструються фотографіями з «Конотопської відьми», що з тріумфом відбулася у театрі Франка. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/721493-dramaticnij-teatr-franka-poperedzae-pro-fejkovi-afisi-konotopskoi-vidmi/>

Музика

«Прикарпаття в Голлівуді»: українська композиторка Марія Яремак прославилася на весь світ. – Тетяна Нижник

Професійна композиторка й аранжувальниця родом із Прикарпаття М. Яремак багато років проживала у Львові. Після початку повномасштабного вторгнення РФ перебуває у Британії, де продовжує підтримувати Україну. Понад 40 благодійних концертів, включно з Королівським вечором у Великій Британії та одним із заходів ООН у США, відбулися за участі й організації Яремак. Її твори зібрали кілька мільйонів переглядів у соцмережах, їх виконували в багатьох країнах світу. 7 квітня вона випустила композицію «Спогади про

Майбутнє», яку було створено для її виступу в ООН. «Я намагалася передати музикою емоції, через які проходять українці щодня, емоції людей, які проживають війну», – зауважила мисткиня. 19 квітня Яремак разом із композиторкою І. Ворошилук планують випустити альбом українських давніх мелодій у сучасному аранжуванні, щоб привернути увагу світу до краси української музики та її глибокої історії. Уперше дівчата успішно виступили із цими творами на благодійній події у місті Бордо, Франція. Пізніше вони провели два концерти в Україні. Композиторка створює музику для фільмів, вистав, перформансів. Вона виконувала свою музику на одній сцені із Греммі-переможцями на благодійному заході, пов'язаному з ООН, у Коннектикуті в Америці. У квітні 2023 року Яремак увійшла у число 15 амбасадорів-митців організації FUSE International – Creative Youth, яку підтримує принц Едвард. Організація допомагає молодим талантам розвиватися у творчості. У другу річницю повномасштабного вторгнення росії у Батському абатстві відбулася благодійна подія на підтримку України під назвою «Світло з темряви». Всього за одну годину вдалося зібрати 3600 фунтів (200 тис. грн). Яремак супроводжувала концерт грою на фортепіано. Там вона виконувала свої авторські твори й обробки старовинних українських мелодій. Разом з українкою І. Іващенко, яка також переїхала до Британії, Яремак виконувала музику під назвою «Звук України» на багатьох концертах. У Великій Британії вони зібрали тисячі фунтів стерлінгів для відновлення зруйнованих будинків у Київській області. Також українки збирали кошти для сімей і дітей, які постраждали під час війни в Україні. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/kultura-prikarpattya-v-gollivudi-ukrainska-kompozitorka-mariya-yaremak-proslavilasya-na-ves-svit>

«Опля! Опля! Смажена картопля!» – релізи тижня від Артилерії. – Юлія Ткачук

Про нові пісні від вітчизняних музикантів. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/721571-opla-opla-smazena-kartopla-relizi-tizna-vid-artilerii/>

«Німіють пальці в кулаках, мабуть, мене з'їдає втома»: слухаємо релізи першого тижня квітня. – Марічка Максимець

Про нові треки від українських виконавців. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/april-1/>

Нідерландський гурт Within Temptation випустив спільну пісню з українцем Alex Yarmak

5 квітня вийшла нова пісня метал-гурту з Нідерландів Within Temptation, записана у співпраці з українським музикантом, автором пісень і продюсером Alex Yarmak. Композиція «A Fool's Parade» («Парад дурнів»), як раніше пояснювали учасники гурту, «висвітлює такі теми, як засудження брехні, удавання росії щодо війни, її злочинів та намірів». Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-niderlandskiy-gurt-within-temptation-vipustiv-spilnu-pisnyu-z-ukraintsem-alex-yarmak>

«Бабусині краші», постіронія та молода Ірина Білик: як українська музика ностальгує за 70-ми і 90-ми. – Юлія Ткачук

«Як покоління, яке навіть не жило в 90-х, наслідує його звучання, чому всі згадують „Територію А” та запрошують „Аква Віту” на „зумерські” фестивалі, а також як ми знов полюбили естраду та „ВІА” 70-х», – авторка розповідає, як українці перевідкрили свою музику. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/720950-babusini-krasi-postironia-ta-moloda-irina-bilik-ak-ukrainska-muzika-nostalgue-za-70-mi-i-90-mi/>

Візуальні мистецтва

У колишньому будинку Алена Делона в Парижі відкрили виставку українського мистецтва

У Культурному центрі Посольства України в Парижі відкрито виставку творів українських митців під назвою «Fenêtre», що в перекладі з французької – «вікно». Представлено живопис, графіку, фотографію, пластику та ювелірство: 56 творів 24 авторів. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-kolyshnomu-budynku-alena-delona-v-paryzhi-vidkryly-vystavku-ukrayinskogo-mystetstva/>

Добро переможе. Роботи, врятовані феміністичною ЛГБТ-організацією, показують у Софії Київській. – Ольга Дуденко

Роботи херсонської художниці Я. Голуб'ятникової вивозила з окупованого міста благодійна організація «Інша», яка захищає права жінок і ЛГБТ-спільноти. Зараз ці полотна можна побачити в залах «Хлібні» Софії Київської до 21 квітня. Співпраця ЛГБТ-організації з християнським собором здається маломожливою, проте «метч» таки стався, не без зусиль «Іншої» та кураторки А. Єрмакової. Авторка розповідає, які роботи Голуб'ятникової можна побачити в «Хлібні». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-sofiji-kijivskiy-pokazuyut-roboti-vryatovani-feministichnoyu-lgbt-organizaciyeyu-foto-300903/>

ВІКТОР СИДОРЕНКО ПРО «ЧОРНУ ЗЕМЛЮ» ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ. – Андрій Сігунцов

Розмова з В. Сидоренком на тему його проєкту «Чорна земля. Вимушена дезорієнтація», який можна подивитися до 7 квітня у Національному музеї «Київська картинна галерея». Докладніше:

<https://mitec.ua/viktor-sydorenko-pro-chornu-zemlyu-ta-vyklyky-suchasnosti/>

Традиційний левкас в сучасних інтерпретаціях: у луцькій Галереї мистецтв відкрили виставку «Український ґрунт». – Маша Пилипчук

Левкас як актуальна класична художня техніка, його сучасний образотворчий потенціал постали в центрі уваги десяти авторів-митців з Луцька, Львова і Києва на виставці «Український ґрунт». Презентація відбулася 3 квітня в Малій залі Галереї мистецтв Волинської організації Національної спілки художників України. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/694195-traditsiyniy-levkas-v-suchasnikh-interpretatsiyakh-u-lutskiy-galerei-mistetstv-vidkrili-vistavku-ukrainskiy-grunt>

«Розмова двох»: у Рівному презентували виставку Валентини Шустової та Ірини Тищук

У Рівному відкрито виставку художниць В. Шустової та І. Тищук «Розмова двох». Експозицію презентували в межах проєкту «„Євро-Арт” для талановитих» 4 квітня в галереї європейського живопису. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/693798-rozмова-dvokh-u-rivnomu-prezentovali-vistavku-valentini-shustovoi-ta-irini-tishchuk>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Кіноіндустрія обговорила, як нам облаштувати галузь. Спойлер – ніяк. – Госсіп Галя

«У часи соцмереж для того, щоби провести галузевий форум та започаткувати дискусію, вже не треба івентів з приміщенням, мікрофонами та заморочками, як зібрати всіх впливових людей в одному місці одночасно. Достатньо бути у фейсбуці і спитати в колег думки. Що і зробив колишній міністр культури та багаторічний керівник СТБ і медіагрупи Starlight Media В. Бородянський, чим започаткував обговорення, яке триває вже чотири дні. Він поставив два питання: Навіщо нам кіно? І чи потрібно на нього сьогодні витратити бюджетні кошти? Пост ексміністра не є риторичним питанням, він також запропонував своє бачення стратегії. По пунктах: «Я би робив на рік: 3–4 знакових проєкти для широкого міжнародного прокату і дистрибуції (у 1–2 є шанси стати дійсно помітними, а щось вийде на хорошу „4”), 2–3 авторських фільми, 5 потужних міжнародних документальних проєктів, обов’язково багато документальних стрічок, що фіксують злочини і зводять можливі маніпуляції з правдою до мінімуму. Потужні інформаційні кампанії. 80–90% фільмів робімо спільно з Голлівудом, європейськими і британськими кіновиробниками, суспільними мовниками – ми отримаємо гарантовану дистрибуцію до десятків, сотень мільйонів глядачів. Якщо фільми стають частиною нашої оборонної стратегії, частиною стратегії перемоги – вони потрібні. Якщо не стають – то ні». Обговорити бачення майбутнього кіно- й телегалузі в Україні в умовах війни до Бородянського в коментарі прийшли засновник «Артхаус-трафік» Д. Іванов, продюсери Ю. Сінькевич, В. Яценко, І. Гладштейн, Д. Бассель, кастинг-директорка А. Самойленко та попередній керівник Держкіно П. Ілленко. Наведено їхні думки. Підсумовуючи, автор зазначає: «Загалом, фейсбук-дискусія вийшла більше фейсбук-конференцією, де кожен виступив біля трибуни з промовою (в цьому випадку – накатав лонгрид у коментарях). І хоча конструктиву так і не дійшли через безвихідь неможливості співпраці з Держкіно, але поговорити були раді. Очевидно, що акторам індустрії бракує зрозумілої державної стратегії у галузі». Докладніше:

<https://detector.media/medialife/article/225092/2024-04-05-kinoindustriya-obgovoryla-yak-nam-oblashtuvaty-galuz-spoyley-niyak/>

Фільм «Сонце, що сходить» української режисерки визнали найкращою

документалкою на кінофестивалі в Манчестері

Це дебют А. Капоріної, яка тимчасово проживає в Манчестері через повномасштабне вторгнення росії, у повнометражному документальному кіно. 90% фільму зняли на камеру мобільного телефону. Світова прем'єра відбулася 22 березня в межах документальної програми на Manchester Film Festival. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/694047-film-sontse-shcho-skhodit-ukrainskoi-rezhiserki-viznali-naykrashchoyu-dokumentalkoyu-na-kinofestivali-v-manchesteri>

Команда The Kyiv Independent здобула нагороду IRE за фільм-розслідування «Діти для путіна». – Валерія Буняк

Документальний фільм-розслідування видання The Kyiv Independent «Uprooted» про викрадення росією українських дітей став лауреатом премії Investigative Reporters and Editors (IRE) 2023 року в категорії Video – Divison I. Члени журі на офіційному сайті IRE зауважили, що фільм українських журналістів-розслідувачів «справив набагато більший емоційний вплив, ніж список імен і цифр чи розсіяні новини». Церемонія вручення нагороди відбудеться влітку в Каліфорнії. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225143/2024-04-06-komanda-the-kyiv-independent-zdobula-nagrodu-ire-za-film-rozsliduvannya-dity-dlya-putina/>

Чому варто відвідати Тиждень австрійського кіно? – Яна Ільків

11 квітня в київському кінотеатрі «Жовтень» розпочнеться 12-й Тиждень австрійського кіно. До програми увійшли чотири знакові австрійські стрічки останніх років: від спортивної драми до містичного фільму жахів. Згодом фестиваль пройде також у Дніпрі, Чернівцях та Львові. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/reasons-to-visit-austria/>

Українські фільми та міжнародний конкурс: організатори фестивалю SUNNY BUNNY представили програму

Фестиваль квір-кіно SUNNY BUNNY триватиме з 19 по 26 квітня. Оголошено міжнародний конкурс. У програмі також буде представлено 6 українських коротких метрів. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/ukrainski-filmy-ta-mizhnarodnyi-konkurs-sunny-bunny/>

Фільм, на який не хочуть іти, але який треба дивитися. Як знімали перший в Україні скринлайф. – Олексій Морозов

«Лишайся онлайн» – перший український скринлайф, як його називають творці стрічки, а також фільм, який здобув перемогу в категорії «Найкращий перший ігровий фільм» на «улюбленому фестивалі» Квентіна Тарантіно – «Фантазії», що проходить у канадському Монреалі. Формат стрічки передбачає, що більшість подій відбуваються на екрані смартфонів, ноутбуків й інших гаджетів. За сюжетом, у переписках й онлайн-дзвінках героїня Катя намагається врятувати батьків хлопчика Сави, які зникли безвісти під час спроби росіян окупувати Київщину. До пошуків Катя також залучає свого брата Вітю, той вступив до лав тероборони, але досі приховує це від матері. «Цей фільм не про

війну, а про людей в обставинах війни», – підкреслюють у команді «Лишайся онлайн». Про труднощі знімань під час війни, терапевтичний ефект кіно й те, чому успіх за кордоном не можливий, якщо його немає в Україні, розповідає команда проєкту: режисерка Є. Стрельнікова, автор ідеї А. Скрипець, продюсерка А. Липовецька й акторка Є. Зайцева. Докладніше:

[https://www.village.com.ua/village/culture/movies/349449-film-na-yakiy-ne-hochut-iti-ale-yakiy-treba-divitisia-yak-znimali-pershiy-v-ukrayini-skrinlayf](https://www.village.com.ua/village/culture/movies/349449-film-na-yakiy-ne-hochut-iti-ale-yakiy-treba-divitися-yak-znimali-pershiy-v-ukrayini-skrinlayf)

Фільм «Цензорка», знятий спільно з Україною, вийшов на онлайн-платформах. – Катерина Мельник

Фільм «Цензорка», який у копродукції зняли Словаччина, Україна та Чехія, вийшов на онлайн-платформах Sweet.TV, Megogo, «Київстар ТБ» і Takflix. Від 7 березня, через майже два роки після прем'єри, стрічку транслюють і в українських кінотеатрах. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/349487-film-tsenzorka-znyatiy-spilno-z-ukrayinoyu-viyshov-na-onlayn-platformah>

Команда Knife!Films зняла документальний серіал «Епізоди. Історії незалежної України»

Команда української продакшн-компанії Knife!Films представила тизер нового документального серіалу «Епізоди. Історії незалежної України». Режисером став А. Григорян, а продюсером – М. Сердюк. Раніше вони разом створили документальний проєкт «Спалах» про нову українську культуру. Вихід нового серіалу заплановано на квітень–травень. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/komanda-knife-films-znyala-dokumentalnyj-serial-epizody-istoriyi-nezalezhnoyi-ukrayiny/>

«Ми, наші улюбленці та війна»: фільм про найбільшу в історії евакуацію тварин. – Дмитро Десятерик

Відгук на стрічку «Ми, наші улюбленці та війна», створену в рамках українсько-канадської копродукції, і яка є режисерським дебютом українського блогера й мандрівника А. Птушкіна. Офіційна прем'єра відбулася на кінофестивалі середньометражного глядацького кіно Doc Kyiv Fest 28 березня. Робота над проєктом тривала півтора року. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/04/05/607046_mi_nashi_ulyublentsi_viyna_film.html

«20 днів у Маріуполі» – більше, ніж кіно. – Юрій Луканов

Відгук на стрічку. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225153/2024-04-07-20-dniv-u-mariupoli-bilshe-nizh-kino/>

Просвітництво

Україна та сорок її батьків. – Марія Спалек

«„На нас напало наше минуле”». Таке пояснення сутності російсько-української війни я вперше почула ще десять років тому, після захоплення Криму та початку бойових дій на сході країни. На той час здавалося, що

порятунок криється в майбутньому. Мовляв, як тільки ми декомунізуємося, дерусифікуємося та інтегруємося до західного світу, росія відчепиться. Але агресорку це не зупинило. У 2022-му українці зрозуміли, що треба дивитися не лише вперед, а й у глибину віків. Саме там можна дізнатися про справжні причини нападу росії та побудувати ефективний захист принаймні в інформаційному полі. Усвідомлення ролі історії у поточних подіях породило справжній бум українських історичних проєктів. З'явилася безліч тематичних ютуб-каналів, фільмів-розслідувань, подкастів тощо. Деякі проєкти, як-от проєкти А. Галімова, мають мільйонні перегляди. На тлі такого розмаїття здивувати чимось новим доволі важко. Але проєкту „Українського радіо” „Батьки-засновники” вдалося це зробити повною мірою. „Батьки-засновники” розповідають про історичних діячів, які сформували ідею України. Впродовж століть, коли українці не мали своєї держави, ці мислителі плекали думку про наше право на самостійність...». Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/225137/2024-04-06-ukraina-ta-sorok-ii-batkiv/>

Література. Книговидання

Україна вперше бере участь у Брюссельській книжковій виставці з національним стендом

Гаслом участі України є «Fragility of Existence» («Крихкість існування»). «Це третя франкомовна країна, де Інститут є організатором чи співорганізатором національного стенда. Два роки поспіль Україна брала участь на ярмарку в Монреалі, до того був Париж, зараз – Брюссель. Головна мета – збільшити кількість перекладів української літератури французькою мовою, а для цього нам потрібно збільшити присутність на франкомовних ярмарках», – розповіла О. Одинока, заступниця директорки Українського інституту книги з питань міжнародної співпраці. На національному стенді свої книжки представляли 7 українських видавництв: «НК-Богдан»; «ТУТ»; «Мала академія наук України»; «Парасоля»; «Вільний вітер»; «Саміт-книга»; «Час Змін Інформ». Загалом відвідувачі могли познайомитися із близько 80 українськими виданнями. У літературній програмі Брюссельської книжкової виставки, зокрема, розмова «Writing in war: resistance or resilience» між українською поеткою Л. Якимчук і хорватською письменницею Željka Horvat Šeć та розмова «The enlargement of Europe: what are the challenges?» між українським письменником А. Курковим і австрійським поетом Робертом Менассе. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukraina-vpershe-bere-uchast-u-briusselskij-knyzhkovij-vystavtsi-z-natsionalnym-stendom/>

«Не лише через війну». Україна вперше на книжковому форумі у Брюсселі. – Олена Абрамович

У Брюсселі 4–7 квітня відбувся щорічний книжковий форум, на якому вперше було представлено український стенд. Почесним гостем події обрали письменника А. Куркова, який відкрив форум українською мовою. Закрився

форум дискусією з поетесою Л. Якимчук, вірші якої у 2022-му звучали на врученні премії Grammy. Докладніше про подію:

<https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayina-vpershe-na-knyzhkovomu-forumi-u-bryusseli/32894854.html>

На Болонському ярмарку дитячої книги 2024 Україну представлятимуть 20 видавництв. – Віра Крайня

Україна візьме участь у Болонському ярмарку дитячої книги 2024, який відбудеться з 8 по 11 квітня в м. Болонья (Італія), повідомив Український інститут книги. Нашу країну на національному стенді представлять 20 видавництв. Серед них «Маміно», «Віват», «Моя книжкова полиця», «Читаріум», «Видавництво Старого Лева» та ін. Основою дизайну українського стенда стали ілюстрації О. Шатохіна з «тихої книжки» «Жовтий метелик». Таку візуальну репрезентацію доповнюватимуть листівки з інформацією про загиблих і депортованих росією українських дітей, про загиблих письменників і перекладачів на війні або через війну, про зруйновані російською армією об'єкти культурної інфраструктури, зокрема бібліотеки. А також матеріали про українські видавництва, книги яких буде представлено на національному стенді. У межах програми Болонського ярмарку дитячої книги заплановано подію «Tales of EUkraine: intermediate results», спікерами якої будуть заступниця директорки Українського інституту книги з питань міжнародної співпраці О. Одинока та заступник директора Федерації європейських видавців Енріко Туррін. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225131/2024-04-05-na-bolonskomu-yarmarku-dytyachoi-knygy-2024-ukrainu-predstavlyatymut-20-vydavnytstv/>

Перекладацькі тренди: японська завойовує ринок Великої Британії. – Ольга Муха

2023-го року у Великій Британії спостерігався сплеск популярності манги та атмосферних романів, а японські письменники очолили ринок перекладних книжок. У другій частині великого репортажу із Лондонського книжкового ярмарку авторка розповідає про найважливіші перекладні тренди, якими живуть зараз британці. Сімнадцять з 30 найкращих перекладених авторів у Британії походять саме з Японії, завдяки чому дев'ять з 20 бестселерів були написані японською мовою. Серед інших мов, представлених у топ-30: давньогрецька (Гомер, 11 місце), латина (Марк Аврелій, 12 місце), норвезька (Ю Несбьо, 13 місце), іврит (Юваль Ной Харарі, 17 місце), китайська (Мосян Тунсю, 18 місце), італійська (Елена Ферранте, 24 місце), португальська (Пауло Коельйо, 25 місце), корейська (Чугонг, 26 місце) та французька (Ерже, 28 місце). російські автори також залишили свій слід у рейтингу: Достоевський і Толстой посіли 23-тє і 29-тє місця відповідно. Хоча переклади з української не входять до топ-чартів, Україна продовжує розширювати присутність на ринку: Видавництво Thames&Hudson готує нове видання книги А. Ложкіної про українське мистецтво «The Art of Ukraine». Книжка О. Луцєвської «Тиха ніч, мій космонавте» також буде видана у Великій Британії, тож певні зрушення у сфері дитячої літератури є. «Повномасштабне вторгнення поставило сучасну

українську літературу на карту перекладної літератури англійською мовою», – підтверджує доктор Уям Блекер, доцент кафедри української та східноєвропейської культури Школи слов'янських та східноєвропейських студій Університетського коледжу Лондона: «До лютого 2022 року зацікавити англومовних видавців, агентів чи періодичні видання українською літературою було викликом, адже вони не мали ні концепції української літератури, ні орієнтирів, ні передісторії перекладів. Переклади здебільшого робилися в академічному чи діаспорному середовищі та мали обмежене охоплення. Після лютого 2022 року відбувся стрибок попиту на українську літературу в перекладі, що призвело до численних публікацій та значно більшого знайомства англومовних читачів з українською літературою. Однак українська література в цій ситуації досить обмежена воєнним контекстом, а ширше багатство української літератури (наприклад, класика чи українська жанрова художня література) залишається недостатньо дослідженим. Інтерес до воєнної літератури, без сумніву, триватиме ще деякий час, а українська воєнна література є чудовою і має бути перекладена – але ми також повинні думати про те, як надати англومовному читачеві (і читачам іншими мовами) більш повне уявлення про багатство української літератури та її традиції. Зараз є багато доброї волі щодо України, тож це чудовий момент для започаткування такої співпраці, але невідомо, як довго це триватиме, перш ніж світова увага переключиться на щось інше – дуже важливо скористатися цим моментом». Емма Шеркліфф, Laxfield Literary Associates, британська видавнича консультантка та дослідниця книжкового ринку, ділиться власним досвідом роботи літературним агентом та адвокатом представлення України в перекладах: «Я продовжую цікавитися роботами українських авторів – як творами, написаними після повномасштабного вторгнення, так і романами та нон-фікшн, опублікованими до війни, такими як „Вивітрювання” А. Чапая та „Я змішаю твою кров з вугіллям” О. Михеда, права на обидві з них я продавала в англومовному світі та ширше. Я продовжую успішно продавати переклади українських авторів в партнерстві з моїми колегами з літературної агенції Blake Friedmann. Наразі ми продали права на твори Чапая та Михеда у Франції, Німеччині, Грузії, Нідерландах, Польщі та Словаччині. Можу відзначити прямий вплив програми грантів на переклад від УІК, коли ми отримали пропозиції від видавництв Грузії та Нідерландів буквально напередодні ярмарку (London Book Fair), ще до того, як вікно для подачі заявок закрилося. Наші продажі книги В. Амеліної „Війна і щоденник справедливості: Погляд на те, як жінки сприймають війну” не припиняються: права на книжку уже продані у Великій Британії, США, Франції, Грузії, Італії та Кореї, а на ярмарку спостерігався значний інтерес з боку інших країн, включаючи Німеччину, Польщу, Сербію та Швецію. Ми також отримували запити щодо поетичної збірки Амеліної та її роману „Дім для Дома” (який зараз продається уже п'ятьма мовами). Я також представляю чудову книгу „Я перетворююсь. Щоденник окупації Володимира Вакуленка”, виданий видавництвом „Віват”, який викликає значний інтерес і тісно перетинається з нон-фікшн роботами Амеліної». Прикметно, що українські книжки англійською передусім можна

було знайти не так на українському стенді, як на стендах сусідніх країн, зокрема Польщі та Естонії. Докладніше:

<https://chytomo.com/perekladatski-trendy-iaponska-zavojovuiie-rynok-velykoi-brytanii/>

Книжка Асеєва виходить у чеському видавництві

Книжка українського військового й журналіста С. Асеєва «Світлий шлях: історія одного концтабору» вийде у перекладі чеською мовою у видавництві «Grada». Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhka-asieieva-vykhodyt-u-cheskomu-vydavnytstvi/>

ЯК ПЕРЕБУВАТИ У ДВОХ МІСЦЯХ ВОДНОЧАС. – Юліана Лесняк

Авторка, літературознавиця, перекладачка, ділиться враженнями від резиденції, де поети мали працювати в парах: український поет (чи поетка) – шотландський поет (чи поетка). Подія-спільночитання Phrases: New Poets in Translation відбулася в рамках українського фестивалю для молодих авторів «Прописи» та шотландського поетичного фестивалю StAnza. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/essays/yak-perebuvaty-u-dvokh-mistsyakh-vodnochas/>

«От, пуста мова любові, що торгується із надією». – Анфіса Дорошенко

Про українсько-американські поетичні читання, в яких взяли участь Наталі Айлберт, Закарі Шомберг, Т. Малкович, Ю. Мусаковська, М. Савка та О. Сливинський. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/essays/ot-pusta-mova-liubovi-shcho-torhuietsia-iz-nadiieiu/>

Видавництво Rabulum закривається й оголосило розпродаж. – Поліна Горлач

Видавництво Rabulum закривається. За словами співзасновника видавництва Д. Стретовича – бо змінилися життєві обставини. Наразі видавництво оголосило розпродаж власних книжок. Він триватиме до 22 квітня включно. Після цього оголошення сайт Rabulum «ліг». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/721745-vidavnictvo-pabulum-zakrivaetsa-j-ogolosilo-rozprodaz/>

Видавництво «Біла Сова» вилучило з продажу книжки, проілюстровані художницею, яка працює з росіянами. – Ольга Чорна

Вслід за видавництвом «А-ба-ба-га-ла-ма-га» партнерство з ілюстраторкою Г. Зінько, яка співпрацює з росіянами, припинило ще одне українське видавництво – «Біла Сова». Хоча причин, через які «Біла Сова» вилучає з продажу свої основні книжки – «Снігову королеву», «Лускунчик», «Дюймовочку» та «Попелюшку» – видавництво не назвало, авторка телеграм-каналу «Непозбувний книгочитун» Т. Гонченко пов'язала це з тим, що вони були проілюстровані Зінько. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225121/2024-04-05-vydavnytstvo-bila-sova-vyluchylo-z-prodazhu-knyzhky-proilyustrovani-khudozhnytseyu-yaka-pratsyuie-z-rosiyanamy/>

Музейна справа

Презентували альбом про шедеври Скарбниці Національного музею історії України

Нове видання – унікальна можливість побачити найвідоміші артефакти Скарбниці навіть під час повномасштабної війни, коли майже всі вони сховані. Альбом вийшов до 60-річчя філії, яке припало на 2023 рік. Це друге видання, яке створила команда музею завдяки Меценатській фундації «OLOS». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/693854-prezentovali-albom-pro-shedevri-skarbnitsi-natsionalnogo-muzeyu-istorii-ukraini>

Шляхами Івана Мазепи: в Києво-Печерській лаврі запустили новий маршрут. – Олексій

Національний заповідник «Києво-Печерська лавра» за ініціативи екскурсійного бюро «Лавра Печерська» запустив авторську лекцію-екскурсію «Постать Івана Мазепи та Києво-Печерська лавра». Докладніше:

<https://shotam.info/shliakhamy-ivana-mazepy-v-kyievo-pecherskiy-lavri-zapustyly-novyuy-marshrut/>

Музей Ханенків оголошує набір на креативні майстерні для підлітків. – Ірина Яковенко

Музей Ханенків спільно з культурно-освітньою ініціативою «Без пробілів» оголошує набір на креативні майстерні для підлітків. Проект триватиме десять тижнів з 13 квітня до 15 червня і включатиме чотири майстерні: креативного письма, плаката, перформансу й аудіоперформансу. Учасники досліджуватимуть культурну спадщину, вчитимуться створювати креативні проекти, працювати в сучасних мистецьких напрямках і в музейному просторі. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/349511-muzey-hanenkiv-ogoloshue-nabir-na-kreativni-maysterni-dlya-pidlitkiv>

Старовинна ікона «Іоан Воїн» зберігатиметься у музейній колекції Херсонського художнього музею

Херсонський художній музей отримав вилучену правоохоронцями Полтавщини старовинну ікону «Іоана Воїна». Її вилучили у контрабандиста, який нелегально скуповував та пересилав за кордон твори мистецтва. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/694013-starovinna-ikona-ioan-voin-popovnila-muzeynu-kolektsiyu-khersonskogo-khudozhnogo-muzeyu>

Усе починається з приватних колекцій: у Рівному відкрили виставку на честь 10-річчя Музею фотографії. – Катерина Ношкалюк

У Рівному відзначили ювілей Музею фотографії, який десять років тому створив фотограф О. Харват. Колекція закладу наразі налічує близько тисячі старих і сучасних фотоапаратів, аксесуарів до них, книг, журналів та світлин фотомайстрів з 88 країн світу. Відкриття виставки, присвяченої 10-річчю музею, пройшло 5 квітня у ТРЦ «Злата Плаза». Авторка розповідає, що стало поштовхом до створення закладу, чому за десять років його адреса змінювалася тричі та про що мріє його засновник. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/694103-use-pochinaetsya-z-privatnikh-kolektsiy-u-rivnomu-vidkrili-vistavku-na-chest-10-richchya-muzeyu-fotografii>

Охорона культурної спадщини

Історичний центр Нової Каховки отримав статус пам'ятки містобудування та монументального мистецтва національного значення. – Олексій Косенко

Кабінет Міністрів України надав історичному центру Нової Каховки Херсонської області статус пам'ятки містобудування та монументального мистецтва національного значення. Раніше він мав статус пам'ятки місцевого значення. Докладніше:

<https://kakhovka.rayon.in.ua/news/693746-istorichniy-tsentr-novoi-kakhovki-otrimav-status-pamyatki-mistobuduvannya-ta-monumentalnogo-mistetstva-natsionalnogo-znachennya>

Забудовник подав документацію до ДОКС про відсутність цінності садиби Маліна. – Катерина Мельник

Забудовник подав документацію до Департаменту охорони культурної спадщини про відсутність цінності та історичного значення садиби Маліна (садиби Зеленських), що на вулиці Кониського, 22, пише активіст Д. Перов. «Там близько ста сторінок тексту, чому ця будівля не може вважатися цінною або історичною», – каже він. Кілька днів тому забудовник завісив фасад будівлі плакатом, на якому теж стверджував про відсутність цінності історичної будівлі. На її місці він хоче звести багатоповерховий ЖК «Тургенєв». За словами Перова, дата засідання Консультативної ради, яка розглядає майже всі проекти щодо будівництва в центрі міста, зокрема й ЖК «Тургенєв», є невідомою. Перов закликає зробити процес погодження проєктів будівництва в історичному центрі відкритим та публічним та підтримати відповідну петицію. «Це допоможе зберегти як мінімум цю пам'ятку», – додає активіст. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/349461-zabudovnik-podav-dokumentatsiyu-pro-vidsutnist-tsinnosti-sadibi-malina>

На Андріївському узвозі в Києві на місці історичної садиби Тарнавського споруджують новобудову

У Києві на Андріївському узвозі, 26, на місці історичної садиби Тарнавського замість капітального ремонту споруджують новобудову,

повідомив активіст Д. Перов. Про будівництво стало відомо випадково – через вітер, який зірвав ширму мальованого фасаду. За нею видно частину будівлі з нової цегли. «Будівельний паспорт об'єкту, який розміщено чомусь у дворі – говорить лише про капітальний ремонт історичного будинку. До слова, згідно паспорту – його робить реставраційна майстерня», – написав активіст. Також він зазначив, що будинок № 26 та сусідній – № 24, входять до комплексу пам'ятки національного значення – Андріївський узвіз. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-na-andriivskomu-uzvozi-v-kievi-na-mistsi-istorichnoi-sadibi-tarnavskogo-sporudzhuyut-novobudovu>

Бібліотечна справа. Читання

Майже в половині громад не виділяють кошти на закупівлю книг для бібліотек протягом двох років. – Катерина Мельник

Майже в половині громад в Україні (47%) не виділяють кошти на закупівлю книг для бібліотек упродовж двох років, ідеться в опитуванні Українського інституту книги. Найбільше громад, що не фінансують книжкові закупівлі, у Чернівецькій та Закарпатській областях (по 77%), а найменше – у Львівській (20%). Загалом дослідили й порівняли, яким було фінансування бібліотек у різних регіонах у 2023 році та яким буде у 2024 році. Для цього надіслали 1154 запити до громад, де не ведуть активних бойових дій. Усього – 800 відповідей (69% громад). Згідно з результатами опитування, у 52% громад виділяли кошти на бібліотечні закупівлі у 2023 році. Загальна сума склала понад 30 мільйонів гривень, на яку можна було купити близько 130 тисяч примірників книжок, коментують автори опитування. У 2024 році такі закупівлі планують 42% громад, що на 10% менше, ніж торік. Запланована сума витрат становить 26,5 мільйонів гривень. Понад третина громад (36%) фінансують бібліотечні закупівлі упродовж обох років, серед них Київ. Найбільше таких громад на Львівщині (58%), а найменше – на Буковині (15%). 22% громад змогли виділити кошти в 2023 році, але не планують робити цього у 2024 році. Водночас 11% громад запланували книжкові видатки на 2024 рік, хоча не робили цього торік. З розрахунку на одного мешканця найкращою була ситуація в Київській області: 2,67 гривні на кожного мешканця серед тих громад, де провели закупівлі. Найменше (33 копійки) дісталось середньостатистичному буковинцю, коментують в Українському інституті книги. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/349495-mayzhe-v-polovini-gromad-ne-vidilyayut-koshti-na-zakupivlyu-knig-dlya-bibliotek-protyagom-dvoh-rokiv>

Культура національних меншин. Закордонні українці

8 квітня відзначають Міжнародний день ромів. – Олег Челяк

Міжнародне свято ромського народу встановлено на Всесвітньому конгресі ромів, що відбувся 8 квітня 1971 року в Лондоні, Велика Британія. Тоді ж затвердили прапор і гімн ромського народу. Свято має на меті зберегти й розвивати ромську ідентичність. Оскільки роми живуть у більшості країн Європи, Великій Британії, США та інших країнах – цій спільноті доволі важко

зберегти самобутність. У день свята за традицією роми запалюють на вулицях свічки як символ єдності свого народу та спускають на воду річок вінки, що має символізувати нелегку долю народу без своєї державності. Наведено інформацію про ромів в Україні, їхні етнічні групи, кількість, їхній правовий статус, а також про вклад ромів в українську та світову культуру. Докладніше: <https://suspilne.media/culture/721792-8-kvitna-vidznacaut-miznarodnij-den-romiv/>

Книжка про Україну стала найкращим перекладним нонфікшном у Литві
Конкурс «Перекладна книга року», організований Спілкою перекладачів литовської літератури (LLVS), визначив переможців. Їх обрали у трьох категоріях: художня література, нон-фікшн, дитяча та юнацька література. У другій з них перемогу здобула історична повість Енн Епплбом «Червоний голод: війна Сталіна проти України» («Raudonasis badas: Stalino karas prieš Ukrainą»), переклад з англійської – Йоліта Парвіцкієне, видавництво «Tyto alba». Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhka-pro-ukrainu-stala-najkrashchym-perekladnym-nonfikshnom-u-lytvi/>

Українець Євгеній Тімохін створить номер для Азербайджану на Євробаченні-2024

Український кліпмейкер ТІМÓ, справжнє ім'я якого Є. Тімохін, режисер кліпів для українських артистів KAZAKY, LAMA, Злати Огнєвіч та інших, працює над номером Азербайджану на пісенному конкурсі «Євробачення-2024». Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-ukrainets-evgeniy-timokhin-stvorit-nomer-dlya-azerbaydzhanu-na-evrobachenni-2024>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm